

ÎNCREDEREA ÎN SINE DIN PERSPECTIVĂ DE GEN LA PERSOANELE CU COMPORTAMENTE ADICTIVE

SELF-CONFIDENCE FROM A GENDER PERSPECTIVE OF PEOPLE WITH ADDICTIVE BEHAVIORS

CZU: 159.923.2:316.346.2:316.624-056.83 <https://doi.org/10.59295/spd2025s.49>

Bogdan-Cristian VOICU, drd., România

ORCID: 0000-0002-0026-0895

E-mail: voicubogdancristian@gmail.com

Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

Summary. *This study analyzes the relationship between self-confidence and gender in a group of people with addictive behaviors. Starting from the main theoretical models that explain self-confidence through internal, external factors or combinations thereof, two instruments were used: The Romek V.G. test and The integrated self-confidence model, which differentiates internal and external dimensions of self-confidence. The results show that the general level of self-confidence of the researched group is moderate to low, without very high scores. Male participants more frequently obtained very low scores compared to female participants, who tend to have higher levels of self-confidence. The observed differences suggest the influence of social and cultural factors, highlighting the need for psychological interventions adapted to gender and social context.*

Keywords: *self-confidence, integrated model of self-confidence, people with addictive behavior, gender differences*

INTRODUCERE

Principalele modelele teoretice relevante ale încrederii în sine pot fi împărțite în două categorii: cele care explorează factorii interni (trăsăturile de personalitate: extra-versiune, stabilitate emoțională și stimă de sine; procesele cognitive și emoțiile etc.) determinanți ai încrederii în sine, precum: Teoria autodeterminării (SDT) [1, p. 261], Teoria atribuirii cauzale a lui Weiner [2, p. 112], Modelul de menținere a autoevaluării (SEM) [3, p. 1282], Teoria trăsăturilor încrederii în sine [4, p. 79], Teoria autopercepției [5, p. 25]. Sunt modele teoretice care îmbină într-o proporție echilibrată factorii interni cu cei externi precum: Teoria cognitivă socială (SCT) [6], Teoria învățării sociale a lui Bandura [7, p. 20], Teoria conceptului de sine [8, p. 331]. Pe de altă parte, și cele ce explică încrederea în sine prin influența factoriilor externi ce includ sprijinul social, feedback-ul și normele culturale și de gen [9], așteptările societale, stereotipurile de gen, cultura colectivistă/ individualistă [10, p. 23], precum: Teoria comparației sociale dezvoltată de Festinger [11, p.122], Teoria identității sociale (TSI) [12, p. 82].

Încrederea în sine este definită ca percepția unui individ asupra competenței, aptitudinilor și capacității de care are nevoie pentru a manevra cu succes diverse situații [13,

p. 273]. O altă abordare a definirii încrederii în sine sugerează că aceasta constă din trei componente: o componentă comportamentală, o componentă afectivă și o componentă cognitivă. Componenta comportamentală se referă la autoeficacitatea sau modul în care o persoană își percepe capacitatea de a îndeplini o sarcină.

Componenta afectivă se referă la sentimentele asociate cu încrederea în sine, adică un sentiment de ușurință, nerăbdare și absența anxietății sau a neliniștii. Componenta cognitivă a încrederii în sine se concentrează pe percepții și comparații, adică această persoană crede că are performanțe cât mai bune din capacitatea sa. Cercetările literaturii de specialitate tind să raporteze un nivel mai ridicat al încrederii în sine, nefiind vorba de un lot cu persoane cu comportamente adictive diferențele între sexe fiind determinate atât de factori sociali precum percepția rolurilor de gen, experiențe școlare, suport familial, cât și de așteptările și presiunile culturale asociate fiecărui sex în parte [14, p. 122].

Conceptul de încredere în sine este unul complex și poate fi influențat de o multitudine de factori atât interni, cât și externi. Încrederea în sine nu este un dat, ci un construct asupra căruia se poate interveni în practica clinică. Înțelegerea acestor perspective teoretice înlesnesc înțelegerea aspectelor care determină creșterea încrederii de sine și îmbogățesc paleta de intervenții pe care clinicienii le pot aborda pentru a spori încrederea în sine, cu un rol covârșitor în diverse domenii precum competențele profesionale, relațiile sociale sau bunăstarea individului. Teoreticienii și cercetătorii au descoperit și evidențiat de-a lungul timpului mai multe modele teoretice pentru a aduce la lumină funcțiile și rolul încrederii în sine.

MATERIALE ȘI METODE

Scopul acestei cercetări este evidențierea factorilor psihosociale și a particularităților psihologice asociate cu comportamentul adictiv din cadrul căruia putem deduce ipoteza: Persoanele cu un comportament adictiv prezintă diferite niveluri ale încrederii în sine în funcție de gen. Pentru testarea ipotezei am aplicat următoarele două instrumente: Testul încrederii în sine, autor Romek V.G.; Modelul integrat de încredere în sine, autor Kelesey Evelyn Perkins.

Testul încrederii în sine elaborat de către Romek V.G. determină nivelul încrederii în forțele proprii, abilitatea de a avea curaj în plan social și capacitatea de a întreține relații interpersonale. În ceea ce privește limita de vârstă, testul este recomandat începând cu vârsta de 14 ani. Cu un număr de 30 de itemi acesta prezintă 3 variante de răspuns dispuse pe 3 coloane. Dimensiunea încredere în sine (ÎS) este formată dintr-un număr de 10 itemi; dimensiunea curaj social (CS) este formată dintr-un număr de 10 itemi și dimensiunea inițierea contactelor sociale (ICS) este formată, la fel, dintr-un număr de 10 itemi.

Modelul integrat de încredere în sine, autor Kelesey Evelyn Perkins; este un instrument care măsoară încrederea în sine definită conceptual dintr-o scală internă de încredere în sine și dintr-o scală externă de încredere în sine. Scala internă de încredere în sine este formată din dimensiunea autoeficacitate, stimă de sine și autocompasiune. Scala

externă de încredere în sine este formată din dimensiunea afectivitate, luarea de măsuri, comunicarea nonverbală, comunicarea verbală, independență și hotărâre. Însușind în total un număr de 24 de itemi, se face scorarea având la bază o scală likert cu 7 puncte (1 – nu sunt deloc de acord; 2 – nu sunt de acord; 3 – oarecum de acord; 4 – nici de acord nici dezacord; 5 – oarecum de acord; 6 – de acord; 7 – sunt întru totul de acord).

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Pentru a testa ipoteza conform căreia persoanele cu un comportament adictiv prezintă diferențe ale încrederii în sine în funcție de gen vom începe cu studiul nivelului încredere în sine pentru care a fost administrat *Testul încrederii în sine* elaborat de Romek V.G. și *Modelul integrat de încredere în sine* elaborat de Kelesy Evelyn Perkins.

Tabelul 1. Nivelul încredere în sine în funcție de gen – Testul încrederii în sine (V.G. Romek)

Genul	Nivel de încredere în sine			
	1	2	3	4
Masculin	23	7	6	18
Feminin	3	16	39	20
Total	26	23	45	38

Datele din tabelul 1 sunt prezentate grafic în figura 1.

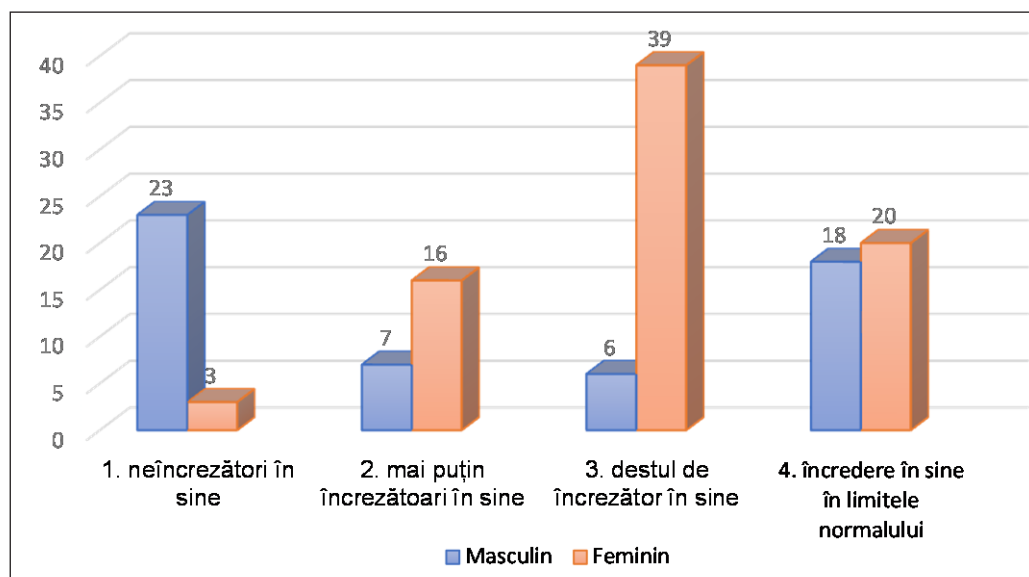

Figura 1. Nivelul de încredere în sine în funcție de gen - Testul încrederii în sine (V.G. Romek)

În tabelul 1 nivelul încredere în sine în funcție de gen prezentăm rezultatele analizei comparative. Astfel, pe coloana 1 regăsim 23 de participanți de gen masculin și 3 participante de gen feminin care au ales majoritatea răspunsurilor fiind din coloana A. În acest caz putem descrie acești participanți ca persoane care ies în evidență prin timiditate, anxietate care au nevoie de ajutor de specialitate nefiind încrezătoare în sine.

Pe coloana 2 regăsim 7 participanți de gen masculin și 16 participante de genul feminin care au obținut un punctaj cuprins între 10 – 19 din coloana A. Acești participanți îi putem descrie ca fiind persoane mai puțin încrezătoare în sine.

Pe coloana 3 regăsim un număr de 6 participanți de gen masculin și 39 de participante de gen feminin care au ales între 10 - 19 răspunsuri din coloana C. Aceste persoane pot fi descrise ca fiind destul de încrezătoare în sine, care au însă tendința de a fi nesiguri pe propriile opinii și comportamente având nevoie de validare din partea apropiaților sau a specialiștilor.

Pe coloana 4 regăsim un număr de 18 participanți de gen masculin și 20 de participante de gen feminin care au obținut scoruri cuprinse între 10-25 în coloana C care descrie o persoană care se remarcă prin încredere în sine în limitele normalului.

Nu există participanți care să fi atins scoruri cuprinse între 26-30 în coloana C care descriu o persoană cu o încredere în sine peste limitele cuvenite.

Modelul integrat de încredere în sine este un instrument ce măsoară încrederea în sine definită conceptual dintr-o scală internă de încredere în sine și dintr-o scală externă de încredere în sine. În tabelul 2 sunt prezentate nivelurile de încredere în sine în funcție de gen.

Tabelul 2. Nivelul de încredere în sine în funcție de gen - Modelul integrat de încredere în sine (K.E. Perkins)

		Modelul integrat de încredere în sine		
		1. Nivel foarte scăzut	2. Nivel scăzut	3. Nivel mediu
Gen	Masculin	22	17	14
	Feminin	4	26	49
Total		26	43	63

Datele din tabelul 2 sunt ilustrate grafic în figura 2.

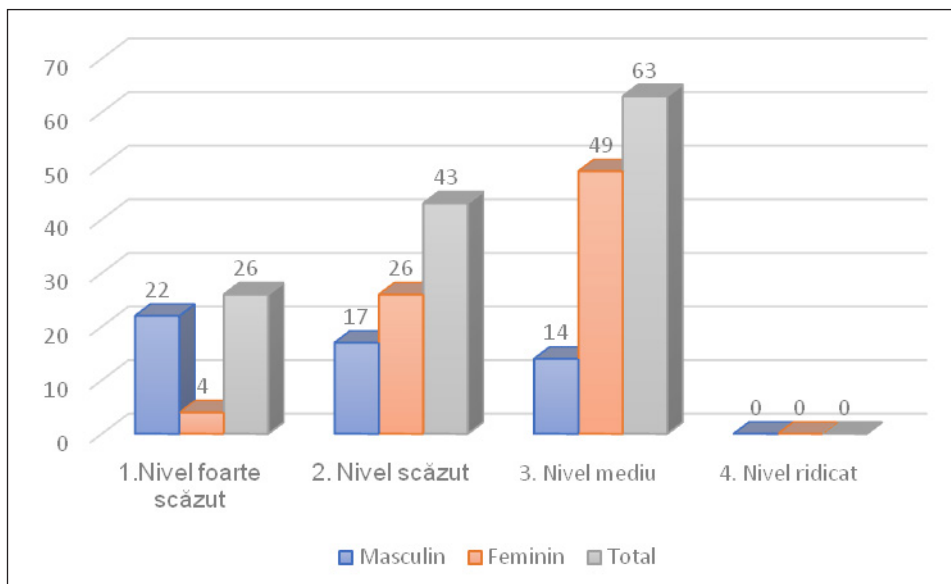

Figura 2. Nivelul încredere în sine în funcție de gen - Modelul integrat de încredere în sine (K.E. Perkins)

Din datele incluse în tabelul și figura 2. putem observa faptul că 26 de participanți au obținut scoruri care i-a încadrat într-un nivel foarte scăzut al încrederii în sine.

Din acești 26 de respondenți, 22 de participanți sunt de gen masculin și 4 de gen feminin. Un nivel scăzut al încrederii în sine a fost raportat de către 43 de participanți din care 17 sunt de gen masculin și 26 de gen feminin. Cel mai înalt nivel atins de participanții la studiu, deși nu este cel mai înalt nivel pe care modelul îl poate înregistra, putem observa faptul că 63 de participanți au obținut un nivel mediu al încrederii în sine din care 14 sunt de gen masculin și 49 de participante sunt de gen feminin. În acest context din datele obținute putem observa faptul că un nivel foarte scăzut a fost raportat de 48% dintre participanți, 32 raportând un nivel scăzut al încrederii în sine și 20%, raportând un nivel mediu al încrederii în sine testat prin modelul integrat de încredere în sine.

CONCLUZII

În concluzie nivelul regăsit al încrederii în sine în cadrul lotului cercetat este unul moderat spre scăzut, observând și absența scorurilor înalte la cele două scale. De asemenea, observăm faptul că subiecții de gen feminin denotă o încredere în sine mai ridicată decât participanții de sex masculin, fapt observat doar din frecvențe, urmând a măsura în viitoarele cercetări dacă există diferențe între cele două grupuri. În literatura de specialitate vom regăsi raportat un nivel mai ridicat al încrederii în sine, deoarece în cadrul multor cercetări de referință nu este cercetat un lot cu persoane cu comportamente adictive.

REFERINȚE:

1. DWECK, Carol S.; ELLIOTT, Elaine S. Achievement motivation. Handbook of child psychology, 1983, 4: 643-691. ISBN: 978-1606233023
2. WEINER, Bernard. An attributional theory of achievement motivation and emotion. Psychological review, 1985, 92.4: 548. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.92.4.548>
3. WEINER, Bernard (ed.). Achievement motivation and attribution theory. General Learning Press, 1974. ISBN: 0382250664
4. COHEN, Geoffrey L.; SHERMAN, David K. The psychology of change: Self-affirmation and social psychological intervention. Annual review of psychology, 2014, 65: 333-371. DOI: 10.1146/annurev-psych-010213-115137
5. BROWN, Jonathan D. The self. Boston. MA: McGraw-Hill, 1998. p. 47. ISBN: 9780203837641
6. BANDURA, Albert. *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, NJ, 1986. 23-28.
7. BANDURA, Albert; WALTERS, Richard H. *Social learning theory*. Prentice Hall: Englewood cliffs, 1977. ISBN: 9780138167448
8. NTOUMANIS, Nikos; STANDAGE, Martyn. Motivation in physical education classes: A self-determination theory perspective. Theory and research in Education, 2009, 7.2: 194-202. ISSN-1477-8785
9. BUUNK, Bram P., et al. The affective consequences of social comparison: either direction has its ups and downs. Journal of personality and social psychology, 1990, 59.6: 1238. DOI: 10.1037//0022-3514.59.6.1238
10. BEM, Daryl J. *Self-perception theory*. In: Advances in experimental social psychology. Academic Press, 1972. p. 1-62. [https://doi.org/10.1016/S0065-2601-\(08\)60024-6](https://doi.org/10.1016/S0065-2601-(08)60024-6)
11. FESTINGER, Leon Ed; KATZ, Daniel Ed. Research methods in the behavioral sciences. 1953. ISBN-10. 1135544476
12. TESSER, Abraham; CAMPBELL, Jennifer. Self-evaluation maintenance and the perception of friends and strangers. Journal of personality, 1982, 50.3: 261-279. DOI:10.1111/J.1467-6494.1982.TB00750.X
13. SHRAUGER, J. Sidney; SCHOHN, Mary. Self-confidence in college students: Conceptualization, measurement, and behavioral implications. Assessment, 1995, 2.3: 255-278.
14. Jerdén L, Burell G, Stenlund H, Weinehall L, Bergström E. Gender differences and predictors of self-rated health development among Swedish adolescents. J Adolesc Health. 2011 Feb;48(2):143-50. doi: 10.1016/j.jadohealth.2010.06.005.